

Otomatik Tanımlama Sistemi-OTS (Automatic Identification System - AIS) AIS kapama maddesi (AIS switch-off Clause)

AIS, IMO (International Maritime Organization- Uluslararası Denizcilik Örgütü) teknik komitesi tarafından geliştirilen, 2000 yılında gündemimize gelen, SOLAS (Safety of Life at Sea-Denizde Can Güvelliği) chapter V ile düzenlenen ve 2004 yılından itibaren gemilerde (bazı istisnalar hariç) bulunması zorunlu tutulan bir elektronik tanımlama/takip sistemidir.

İçinde bulunduğu geminin adı, MMSI (Maritime Mobile Service Identity - Deniz Seyyar Servis Tanıtım Numarası), IMO numarası, pozisyonu, çağrı işareti, hızı vb. bilgileri düzenli olarak yayınlamakta ve almaktadır.

AIS, denizciliğin birçok alanına katkı sağlamıştır. Seyir güvenliği açısından büyük avantajlar getirmiş; çatışmayı önleme, seyir yoğunluğunu kontrol etme, ülkeler açısından kıyı güvenliği ve karasulardaki yoğunluğu gözlemleme, işletmeler için filolarını takip edebilme, yardım kuruluşları için acil durumda müdahale, yasal merciler ve sigorta şirketleri için hasar tespiti ve analizi, istatistikçiler için dünya ticareti analizi gibi daha bir çok alanda gerçek zamanlı bilgiye ulaşım sağlamıştır.

AIS, asli olarak bir seyir yardımcısı olduğundan sürekli olarak açık tutulması, veri bildirimini sürekli olması gerekmektedir. Sadece belirli durumlarda AIS cihazının kapatılmasına müsaade edilmekte olup, bu amaçla da AIS ile ilgili detaylı bilgi içeren IMO Resolution A.1106 (29) yayınlamıştır. Örnek olarak gemi kaptanının, gemisinin ve/veya personelinin ani bir tehlikeye maruz kaldığını düşünmesi durumunda AIS'in kapatılabileceği belirtilmiştir.

Ancak AIS'in, izin verilen durumlar dışında, tespit ve takip edilmeyi kısıtlamak, ambargoları delmek, yasal olmayan yük/yakıt transferleri gibi operasyonlar yapabilmek amacıyla da kapatıldığı tespit edilmiştir. Bu durumu engellemek amacıyla ABD Hazine Bakanlığı Yabancı Varlıkları Kontrol Ofisi (OFAC-Office of Foreign Assets Control) Denizcilik sektörüne yönelik; düzenlenen tüm Kira Sözleşmelerinin (Charter Party) IMO/ SOLAS'a aykırı olarak kapatılması durumunda sözleşmenin iptaline izin veren AIS kapatma maddesi içermesini tavsiye etmiştir.

Halil Solak

Teknik Müdür Yardımcısı

+90 850 420 81 36 (D. 236)
halil.solak@turkpandi.com

1977 yılı İstanbul doğumludur. Darüşşafaka Lisesi'nden 1995 yılında, İTÜ Denizcilik Fakültesi Güverte Bölümünden 1999 yılında mezun oldu. Zodiac Shipping'de deniz hayatına başladı. İTÜ Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliğinde yüksek lisans dersleri aldı. ABD Georgia State University'de Risk Yönetimi ve Sigorta alanında MBA yaptı. ABD Hartsfield Atlanta hava alanında ve Türkiye'de bazı önemli sigorta şirketlerinin Nakliyat Departmanlarında çalıştı. OMNI Brokerlik'te 9 yılın ardından 2015 yılında Türk P ve I Sigorta A.Ş. ailesine Teknik Müdür Yardımcısı olarak katıldı. Lojistikte Risk Yönetimi üzerine seminerler verdi.

TURKP&I

Bu tavsiye kararı uyarınca Kira Sözleşmelerine AIS kapatma maddesi eklenmeye başlanmış, ancak standart bir madde olmayışı, tarafların kendi menfaatlerini gözeterek maddeler yazmalarına sebebiyet vermiştir. Bu durumun da tavsiyenin amacına aykırı olarak haksız sözleşme iptallerine ve anlaşmazlıklara neden olduğu görülmüştür.

BIMCO (Baltık ve Uluslararası Denizcilik Konseyi - Baltic and International Maritime Council) oluşan ihtiyacı karşılamak ve bir seyir yardımcısı olan AIS'in farklı amaçlara hizmet etmesini engellemek için AIS Kapama maddesi -'AIS Switch-Off Clause' yayınlamıştır. Böylece Kira sözleşmesine yazılacak bu madde ile oluşan karışıklığın engellenmesi amaçlanmıştır.

Gemi sahipleri, Kiracılar, P&I sigortacıları ve uzmanların katkılarıyla oluşturulan bu maddeye BIMCO web sayfasından ulaşılabilir. Böylece hem kiracı hem de gemi sahiplerine bazı yükümlülükler getirilmiş, tarafların keyfi olarak AIS kaynaklı sözleşme iptallerine gitmesinin önü kapatılmıştır.